

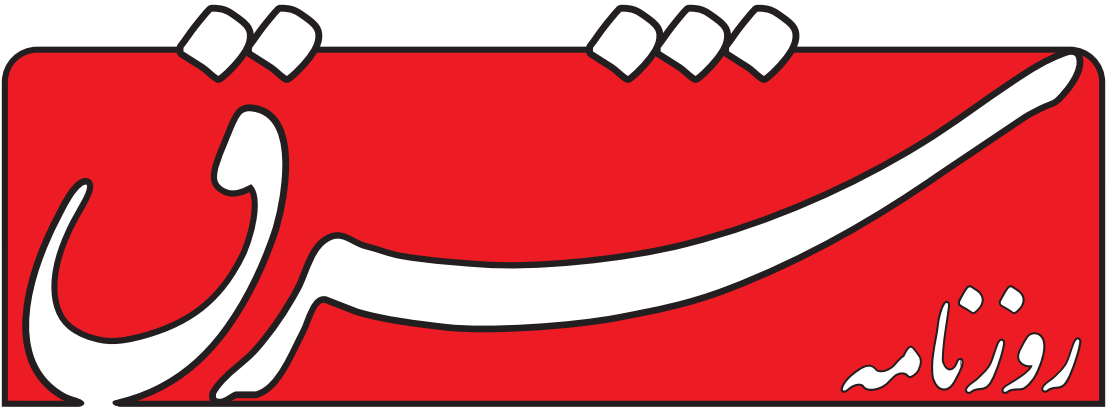
شبیه‌سازی تاریخی آری یا نه؟

قرائت سیاسی جناحی پناهیان از تاریخ اسلام

گروه سیاست: مدام از شبیه‌سازی تاریخی برای اثبات حقانیت خود استفاده می‌کند؛ چه در وجه انبیا، چه رد و انکاری. آنها رخداد‌های تاریخی اسلام را گزینشی و آن‌گونه که دوست دارند، تفسیر می‌کنند. در تازه‌ترین اقدام، علیرضا پناهیان، سخنران مطرح...

صفحه ۲

یکشنبه ۱۴ مهر ۱۳۹۸ ۷ صفر ۱۴۴۱ ۱۶ اکتبر ۲۰۱۹

توصیه محمد سلامتی به اصلاح طلبان

فاصله‌گیری از پوپولیسم احمدی‌نژادی

صفحه ۶

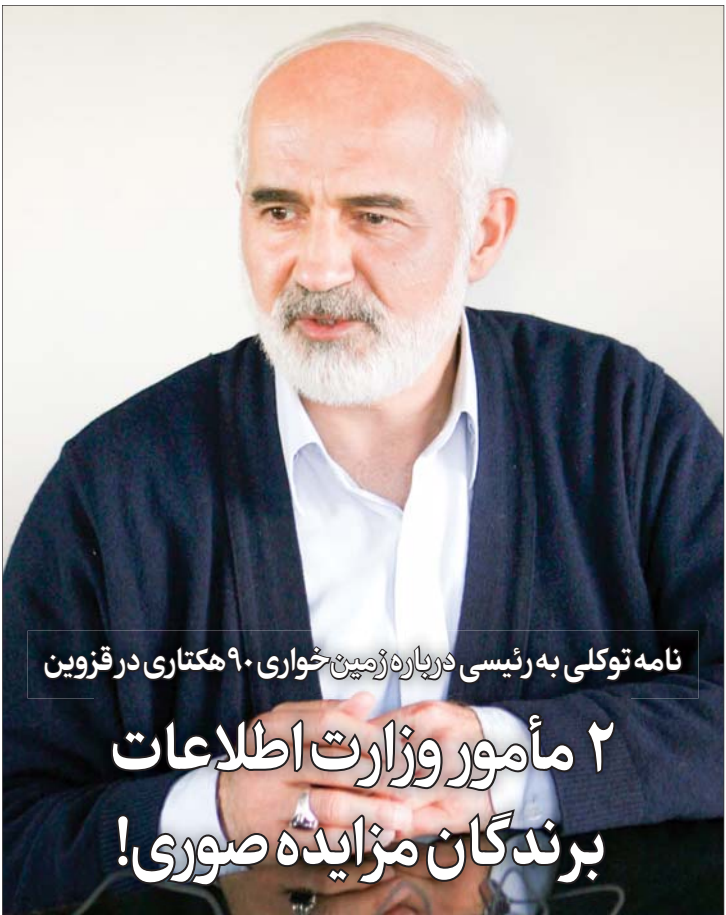

روایت مسیح مهاجری از هاشمی رفسنجانی

نقش آیت الله

در رئیس جمهور شدن روحانیون

صفحه ۳

نامه توکلی به رئیسی درباره زمین‌خواری ۹۰ هکتاری در قزوین

۲ مأمور وزارت اطلاعات برندگان مزایده صوری!

صفحه ۲

در همیاری با آسیب‌دیدگان سیل اخیر در استان خوزستان

پیروی از سنت شریعتی

گروه سیاست: پس از گذشت حدود پنج ماه از وقوع فاجعه سیل اخیر و پیام‌های آن در استان‌های گلستان، لرستان و خوزستان، کارگروه «امداد- پوران (شریعتی)»، متشکل از تلاشگران داوطلب مدنی در امر امدادرسانی به هم‌وطنان آسیب‌دیده...

صفحه ۱۳

سال هفدهم شماره ۲۵۴۲ ۱۶ صفحه ۴۰۰۰ تومان

سرمقاله

پایانی بر نسلی شدن فقر به رسمیت شناخته شدن حق مادران ایرانی

محمد شریعتمداری . وزیر تعاون، کار و رفاه

خانواده‌های حاصل از ازدواج زنان ایرانی با مردان خارجی در سال‌های اخیر به دلیل ضعف قوانین تابعیت در ایران تبدیل به یکی از محروم‌ترین و فقیرترین اقشار جامعه ایران شده بودند. این خانواده‌ها آن‌قدر در حاشیه بودند که حتی داده‌های دقیقی درباره آنها وجود نداشت. وزارت کار، تعاون و رفاه اجتماعی بنا بر گزارش‌های مردی واصله و در راستای مأموریت فقرزدایی در مرحله اول وظیفه خود دانست که به شناسایی این خانواده‌ها و وضعیت معیشت آنها و فرزندان‌شان بپردازد. طرح سرشماری خانواده‌های حاصل از ازدواج زنان ایرانی با مردان خارجی در سال ۱۳۹۶ اجرائی شد و در آن حدود ۴۸ هزار کودک بی‌شناسنامه حاصل از ازدواج زنان ایرانی با مردان خارجی شناسایی شدند. مطابق قوانینی که موجود بود، کودکان حاصل از ازدواج زنان ایرانی با مردان خارجی به هیچ‌وجه قبل از ۱۸ سالگی نمی‌توانستند هویت ایرانی داشته باشند. با وجود اینکه بیش از ۶۰ درصد این افراد جزء فقیرترین ساکنان ایران محسوب می‌شوند، اکثرشان (بالغ بر ۷۰ درصدشان) از حداقلی‌ترین خدمات بیمه‌ای و درمانی هم برخوردار نبودند؛ چراکه اولیه‌ترین شرط برای برخورداری از این خدمات (مدرک هویتی) را نداشتند. نسلی شدن فقر یکی از تبعات دردناک قوانین تابعیت ایران بود. بسیاری از افراد که به دلیل سختگیری‌های قانون بی‌شناسنامه می‌مانند، به سن ازدواج می‌رسیدند و ازدواج می‌کردند و فرزند حاصل از ازدواج آنان دوباره بی‌شناسنامه و محروم از همه حقوق شهروندی می‌شد؛ چرخه معیوبی که فقر را تشدید می‌کرد. ریشه این فقر حقوقی، تبعیض جنسیتی موجود در قوانین تابعیت ایران بود؛ تبعیضی که حق زن ایرانی برای انتقال تابعیت خود به فرزندانش را مانند مرد ایرانی به رسمیت نمی‌شناخت، تبعیضی که با آموزه‌های اسلامی ما در تضاد بود. در سنن دینی ما حضرت زهرا (س) را داریم که امامان معصوم از سلاله پاک ایشان هستند اما قوانین تابعیت ایران حق مادر ایرانی برای انتقال تابعیت و حقوق شهروندی به فرزندش را به رسمیت نمی‌شناخت؛ تبعیضی که نقضش در ایران باعث ایجاد چرخه فقر شده بود بلکه در خارج از ایران نیز ارتباط بسیاری از زنان ایرانی با کشور خود را قطع می‌کرد؛ چراکه فرزندان آنها به هیچ‌وجه نمی‌توانستند ایرانی شوند و قوانین ایران آنها را با سرزمین مادری غریبه می‌کرد. وزارت کار، تعاون و رفاه اجتماعی کوشید که فقر حقوقی این ۴۸ هزار کودک را که موجب محرومیت آنها از مدارک هویتی و در نتیجه برخورداری از اولیه‌ترین حقوق شهروندی شده بود، برطرف کند. قانون ناصوابی که ریشه بسیاری از مشکلات بود. خوشبختانه با همکاری تمام بخش‌های دولت و وقوف بر مشکلات ناشی از قانون ناصواب موجود، غمی شکل گرفت تا برای نخستین‌بار در ۹۰ سال اخیر دولت برای بهبود قوانین تابعیت ایران اقدام کند.

با همکاری دولت و همت والای نمایندگان مجلس شورای اسلامی بالاخره قانون فرسوده تابعیت ایران متناسب با نیازها و معضلات روز جامعه ایران شد. حال اعضای شورای نگهبان، لایحه اصلاح ماده‌واحد تعیین تکلیف تابعیت فرزندان حاصل از ازدواج زنان ایرانی با مردان خارجی را که منطبق با سنت دینی ما و از خواسته‌های بحق زنان ایرانی بوده، تأیید کرده‌اند. زنان ایرانی برای کودکان حاصل از ازدواج‌شان با مردان خارجی می‌توانند از بدو تولد (فارغ از محل تولد فرزند) تقاضای شناسنامه و تابعیت ایرانی داشته باشند و در صورت تأیید دستگاه‌های امنیتی این مهم به تحقق می‌پیوندد.

قانونی که ضمن حل معضلات بی‌هویتی فرزندان خانواده‌های شکل‌گرفته از زنان ایرانی و مردان خارجی، گام مهمی در راستای برخورداری این خانواده‌ها از حقوق انسانی خویش بوده و از نسلی شدن فقر در این قشر خاص به طور جدی ممانعت به عمل می‌آورد؛ به‌طوری‌که یقیناً بارقه‌های امید به زندگی و تلاش و کوشش را در دل این کودکان و مادران ایشان احیا می‌کند. ضمن تشکر از تلاش‌های همکارانم در دولت، اعضای محترم مجلس شورای اسلامی و شورای نگهبان، فعالان و کشگران مدنی، سیاسی و رسانه‌ای، استادان دانشگاه و سازمان‌های مردم‌نهاد که پیگیر حقوق اجتماعی و مدنی این کودکان بوده‌اند، امیدوارم تا پایان سال جاری با اجرای این قانون برای ۴۸ هزار کودک شناسایی‌شده مشمول شناسنامه صادر و شاهد هویت‌بخشی به این عزیزان باشیم.

یادداشت

حادثه آرامکو؛ از بزرگی تا بزرگ‌نمایی

سریع اتفاق افتاد. به باور بسیاری از کارشناسان فنی و اقتصادی، اگر حادثه به صورتی که منجر به توقف تولید ۵/۷ میلیون بشکه شده، اتفاق افتاده باشد، بازگشت عربستان به شرایط عادی تولید با بازسازی تأسیسات آسیب‌دیده بین شش ماه تا یک سال زمان نیاز دارد؛ حال آنکه مقامات عربستانی دو هفته بعد از حادثه اعلام کردند به شرایط عادی تولید بازگشته‌اند. از سوی دیگر، مقامات عربستان در این مدت اطلاعات و مستندات کاملی مبنی بر عمق و وسعت حادثه منتشر نکرده و به صورت مدیریت‌شده صرفاً تصاویری از دود در دقایق اول حادثه و در روزهای بعد تصاویر و فیلم‌های محدودی را منتشر کردند. این مسئله نیز مواضع عربستان را درباره ابعاد ماجرا زیر سؤال می‌برد. متغیر دیگری که مؤید بزرگ‌نمایی عربستان و آمریکا در این حادثه است، واکنش بازار نفت به آن است. قیمت نفت بعد از حادثه در حدود ۱۰ دلار برای هر بشکه نفت افزایش یافت، اما این قیمت خیلی سریع به شرایط قبل بازگشت؛ به‌گونه‌ای که قیمت نفت در بازارهای جهانی سه هفته بعد از حادثه آرامکو، از قیمت‌های قبل از حادثه کمتر است. این مسئله گویای این واقعیت است که بازار نفت ادعاهای عربستان درباره عمق و وسعت حادثه را نپذیرفته است. به اعتقاد کارشناسان، توقف عرضه پنج‌درصدی نفت، بکیاره و آن‌هم در نتیجه اقدامی ژئوپلیتیکی، اثرات به‌مراتب شدیدتر، پرمایه‌تر و طولانی‌مدت‌تری را به بازار تحمیل می‌کند و استفاده از ذخایر استراتژیک یا جایگزینی محصولات نفتی نیز نمی‌تواند این شرایط را مدیریت کند.

به‌سرعت هماهنگی مناسبی برای این بزرگ‌نمایی میان ریاض و واشنگتن شکل گرفت. هدف از این بزرگ‌نمایی، فراهم‌کردن زمینه‌های فشار سیاسی به ایران از طریق همراه‌کردن افکار عمومی جهان با بازگشت به شرایط عادی تولید با بازسازی تأسیسات آسیب‌دیده و امنیت این بازیگران اقتصادی و سیاسی به کشورهای جهان» بود؛ سیاستی که از نظر عربستان و آمریکا می‌توانست قدرت مانور ایران را در عرصه جهانی به‌شدت کاهش داده و آن را به لحاظ سیاسی به حاشیه برده و اجماع مدنظر آمریکا و عربستان را علیه این کشور در سطح جهان ایجاد کند. اینکه آیا عربستان و آمریکا به این هدف خود رسیدند یا خیر، جای بحث دارد که نگارنده معتقد است با وجود همراه‌شدن رهبران سه کشور اروپایی در مسئول‌دانستن ایران در این حادثه، بازی به آن صورتی که عربستان و آمریکا دنبال می‌کردند، پیش رفت و تحرکات سیاسی در نیویورک به شیوه دیگری که مورد انتظار دو کشور نبود، رقم خورد. مذاکرات فشرده و سخت رئیس‌جمهوری ایران در نیویورک با رهبران کشورهای مختلف نشان از این داشت که تبلیغات سیاسی بر حادثه آرامکو، اثر لازم را نداشته است و بیانیه سه کشور اروپایی نیز نتوانست به این بازی کمک کند.

بالین‌حال، این بزرگ‌نمایی سریع رنگ باخت؛ آنجا که برخلاف اعلام اولیه مقامات سعودی، بازگشت عربستان به شرایط قبلی تولید خیلی

کشورهای عرب منطقه، مقامات سیاسی و نظامی ایالات متحده و محافل و کارشناسان نظامی و امنیتی را شوکه کرد. از این منظر، حادثه یادشده بسیاری از معادلات سیاسی و نظامی را در منطقه و حتی جهان برهم زد. معادلاتی که سال‌های سال بر مبنای دلارهای نفتی و سیستم‌های آفندی و پدافندی شکل گرفته بود، در چند دقیقه زیر سؤال رفت. اگرچه بازیگران این عرصه تلاش کردند در سه هفته گذشته رفتاری متعارف در قبال یکدیگر داشته باشند، اما باید منتظر ماند و بروز چالش‌های جدی در مناسبات سیاسی و امنیتی این بازیگران را در آینده دید. پیشنهاد معنادار و برطعنه رئیس‌جمهور روسیه به عربستان برای تأمین امنیت تأسیسات نفتی این کشور، فقط جلوه‌ای کوچک از تغییر معادلات است، اما بزرگ‌ترین و قوری‌ترین این تغییرات، کشیده‌شدن ترمز حرکت قطار جنگ در منطقه بود.

بزرگی حادثه زمینه بزرگ‌نمایی بیش از حد ماجرا را از سوی عربستان و ایالات متحده فراهم کرد. اعلام اینکه در حدود ۵/۷ میلیون بشکه از ظرفیت تولید روزانه عربستان در این حمله متوقف شده که این میزان در حدود ۵۰ درصد ظرفیت تولید روزانه این کشور به‌شمار می‌آید، مهم‌ترین و برجسته‌ترین وجه بزرگ‌نمایی حادثه است. فعال‌شدن آمریکا در ماجرا به لحاظ تبلیغاتی و اعلام استفاده از ذخایر استراتژیک برای جلوگیری از افزایش شدید قیمت نفت، دیگر وجه این بزرگ‌نمایی است. در نگاه اول، شاید این بزرگ‌نمایی به سود این کشورها ارزیابی نشود، اما با در نظر گرفتن شرایط زمانی و اهداف سیاسی مدنظر،

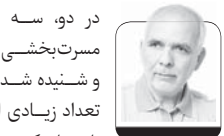
کشورهای عرب منطقه، مقامات سیاسی و نظامی ایالات متحده و محافل و کارشناسان نظامی و امنیتی را شوکه کرد. از این منظر، حادثه یادشده بسیاری از معادلات سیاسی و نظامی را در منطقه و حتی جهان برهم زد. معادلاتی که سال‌های سال بر مبنای دلارهای نفتی و سیستم‌های آفندی و پدافندی شکل گرفته بود، در چند دقیقه زیر سؤال رفت. اگرچه بازیگران این عرصه تلاش کردند در سه هفته گذشته رفتاری متعارف در قبال یکدیگر داشته باشند، اما باید منتظر ماند و بروز چالش‌های جدی در مناسبات سیاسی و امنیتی این بازیگران را در آینده دید. پیشنهاد معنادار و برطعنه رئیس‌جمهور روسیه به عربستان برای تأمین امنیت تأسیسات نفتی این کشور، فقط جلوه‌ای کوچک از تغییر معادلات است، اما بزرگ‌ترین و قوری‌ترین این تغییرات، کشیده‌شدن ترمز حرکت قطار جنگ در منطقه بود.

بالین‌حال، این بزرگ‌نمایی سریع رنگ باخت؛ آنجا که برخلاف اعلام اولیه مقامات سعودی، بازگشت عربستان به شرایط قبلی تولید خیلی

علیرضا سلطانی کارشناس اقتصاد انرژی

سه هفته بعد از حمله به تأسیسات نفتی عربستان، زمان مناسبی است تا این حادثه و پس‌لرزه‌های آن عمیق‌تر و واقع‌بینانه‌تر بررسی و تحلیل شوند. این حادثه که باید از این پس مانند حادثه ۱۱ سپتامبر ۲۰۰۱، از آن به‌عنوان حادثه ۱۴ سپتامبر ۲۰۱۹ یاد کرد، به‌غایت حادثه‌ای بزرگ است که با تأثیرگذاری بالا در عرصه سیاسی و بین‌المللی ارزیابی شده و در تاریخ سیاست جهانی به‌عنوان نقطه‌ای عطف ثبت می‌شود. تأسیسات نفتی آرامکو که مرکز حمله واقع شد، در واقع به لحاظ اقتصادی، سیاسی و امنیتی، قلب صنعت جهانی نفت به‌شمار می‌رود و توقف و تحدید آن، آثار سنگینی را به اقتصاد جهانی و به تبع آن سیاست بین‌المللی وارد می‌کند. وسعت و بزرگی حادثه اما برخلاف حادثه ۱۱ سپتامبر که زمینه و بهانه‌ای برای دو جنگ پرهزینه و دامنه‌دار آمریکا در خاورمیانه شد، نمی‌تواند زمینه‌ساز بروز جنگ و درگیری جدیدی در منطقه باشد و چه‌بسا این حادثه و بزرگی آن، عاملی است برای جلوگیری از بروز جنگ در منطقه که نشانه‌های آن نیز هویدا شده است. یکی دیگر از ابعاد بزرگی این حادثه، ناآرامد نشان‌دادن سیستم پدافند و امنیتی تأسیسات عربستان سعودی است که مستظهر به پیشرفته‌ترین و امن‌ترین سیستم‌های پدافندی دنیاست؛ مسئله‌ای که رهبران عربستان و دیگر

پاسداشت مفاخر از فردوسی تا شمس و مولوی مصطفی ایزدی . فعال فرهنگی

در دو، سه روز اخیر مسرت‌بخشی در رسانه‌ها دیده و شنیده شد حاکی از اینکه تعداد زیادی از لوح‌های ایران باستان که به‌صورت امانت در اختیار دانشگاه میشیکان بوده، با زور قانون پس از ۸۰ سال از دست آمریکایی‌ها بیرون آمده و به ایران بازگشته است. این خبر خوب در میان علاقه‌مندان به فرهنگ و هنر ایران زمین بازتاب دامنه‌داری داشت. آثار دیرینه و ارزشمند بازگردانده‌شده به زادگاهشان، در زمره دستاورد انسان‌های هنرمند روزگارانی است که این‌گونه فعالیت‌ها برای آنها ارج و قرب داشت. خودشان مانده‌اند اما فرزندنگان آنها به فراموشی سپرده شده‌اند. نگارنده به بهانه این خبر خوش، وارد مقوله‌ای بسیار گسترده‌تر از این آثار خشتی و گلی ارزشمند می‌شود و به ضرورت پاسداشت همیشگی انسان‌های افتخارآمیز تاریخ ایران به‌ویژه ایران دوران اسلامی می‌پردازد. فرهنگ کشورمان سرشار از شخصیت‌های هنری، ادبی، فرهنگی و علمی بوده و هست که متأسفانه نُه‌تنها برای جوانان که برای بزرگسالان کشورمان نیز ناشناخته مانده‌اند. زمانی که مدیر گروه ادب و هنر شبکه اول سیما بودم، یک گروه برنامه‌ساز را فرستادم به خیابان‌هایی که اسامی مفاخر فرهنگی کشورمان روی آنهاست تا از رهگذران آن خیابان‌ها یا از ساکنان و مغازه‌دارانی که حتی نام آن خیابان‌ها را برای مغازه خود انتخاب کرده‌اند، درباره آن خیابان پرسند.

ادامه در صفحه ۲

برای درج تبلیغات خود در وبسایت روزنامه شرق با ما تماس بگیرید

دومین روزنامه پربازدید ایران در فضای مجازی

۸۸۹۴۲۰۳۵

sharghdaily.ir

خبر به وقت شرق

به

تلگرام شرق
پیوندید

@sharghdaily

ارتباط با روزنامه شرق

SHARGHLINE
@SHARGHDAILY.IR

پیام کوتاه
۳۰۰۰۴۶۹۹

الو شرق
۸۸۹۴۸۲۷۳

sharghline@sharghdaily.ir

ادامه در صفحه ۴